

AKTUÁLIS

Új falugazdász-hálózat épül Erdélyben magyar kormánytámogatással 3.

RIPORT

Veszélyben az UNESCO-övezet – Szászkezd, a leépített örökség 9.

SPORT

Asztalitenisz ETTU-kupa: székely csavar európai adogatással 14.

5 4 8 4 9 1 0 6 0 0 1 9 1 8 0 4 0

A 13 aradi vértanú és a többiek

FOTÓ: BARABÁS ÁKOS

Székelyudvarhelyi mementó a kivégzett aradi tábornokok emlékére. Szerzte a Kárpát-medencében megemlékeznek az 1848-as forradalomáldozataira

Százhatvankilenc évvel ezelőtt, október hatodikán véres leszámolás pecsételte meg a magyar szabadságharc végét. A 13 aradi vértanú személye széles körben ismert, de nem csak ők váltak az osztrák birodalmi

megtorlás áldozataivá. Vajon tudjuk-e, ki volt a tizenhárom aradi vértanú hőhérja? Vagy melyek voltak a mártírok utolsó mondatai? Megemlékező összeállításunkban ezekre a kérdésekre is választ kapunk.

7.

MAKKAY JÓZSEF

VEZÉRCIKK

Birodalom és hazafiság

Az aradi vértanúk kivégzésének évfordulója ma már sokak számára nem több pusztán számnál. Egy dátum a 19. századi Magyarország történetében, amikor a megtorló császári hadsereg tort ült a legyőzöttek felett, intő jelként arra, hogyan végzi az, aki ellenáll a regnáló hatalomnak.

A történelmi események azonban soha nem önmagukban érdekesek. A hozzáértő ember megpróbál ezekből tanulni, hiszen igaz a mondás, hogy a történelem ismétli önmagát. Ha kellőképpen nem ismerjük múltunkat, esélyünk sincs arra, hogy elkerüljük a jelenkor újabb kockázatait, amelyek évszázados előzményeiből idejekorán tanulhatnánk. A birodalmaknak van ugyanis egy közös jellemzőjük:

mindig keményen megtorolták a végeken felbukkanó elégedetlenséget, forradalmi szikrát vagy forradalmat. Ez alól a Habsburg-birodalom sem volt kivétel, sőt, a magyar történelem kuruc-labanc összecsúszásai jelzik: Bécs igazából soha nem akart kiegyezni a magyarokkal. És amikor a magyarság követeléseit szabadságharcá, országos forradalommá dagadtak, mindent elkövetett annak leveréséért, a katonai és politikai vezetők példás megtorlásáért.

Ezek tehát dióhéjban a történelmi tények, amelyek mai vetületei már jóval túlmutatnak egy ország vagy egy szűkebb régió határain. Az emberiség történelmét végigkísértő birodalmi szándékok más formában ugyan, de ma is

élnek, miközben a motivációs cél ugyanaz: minden áron megőrizni a hatalmat és a birodalom felségterületét. Napjainkban ez érhető tetten Oroszországnak, az Egyesült Államoknak, illetve az Európai Unió esetében egyaránt. Míg a két előbbi nagyhatalom törekvése többé-kevésbé érthető – egységes államokként kevésbé vitatható el birodalommegtartó szándékuk az évszázadok során szerzett javaik fölött –, az EU esetében azonban már kevésbé szerencsés törekvés az, hogy a független államok közösségeként létrejött unió valamiféle vélt birodalmi szándékot őriz.

Magukat az egyedüli igazság letéteményeseiként hirdető EU-bürokraták lényegében ugyanazt teszik, mint az

ókori rómaiak a birodalom periferiáján élőkkel, vagy az oroszok a birodalmi szándékot megkérdőjelező kaukázusi népekkel: kegyetlenül megtorolják a saját útjukat járó közösségeik törekvéseit. Az EU ezt egyelőre nem fegyverrel, nem katonasággal, hanem más eszközökkel, de ugyanazzal a céllal teszi: megregulálni és kedvét szegni a központtól eltérő minden próbálkozásnak. Erről szólnak a Sargentini-jelentések, és minden egyéb ehhez fogható megtorló intézkedés.

Amikor 1848 hőseire emlékezünk, nem szabad elfelednünk, hogy egy országot, egy nemzetet soha nem lehet legyőzni, ha annak bátor hazafiai vannak. Ez számunkra a magyar történelem legnagyobb tanulsága.